

Koulukeskusinvestoinnin taloudesta

Ihastu Iittiin!

Investoinneista

- Vuoden 2022 aikana tehtiin tilaratkaisuselvitys, jonka kohteena olivat kunnan palvelukiinteistöt (päiväkodit, yläkoulu, lukio, Kausalan koulu, vanha kunnantalo, uusi kunnantalo sekä kirjasto.)
- Tilaratkaisuselvityksen pohjalta laadittiin pitkän tähtäimen investointiohjelma, jotta merkittäviä investointeja voidaan ennakoida tavalla, johon tarkastuslautakunta nyt viittaa. Talousarvioasiakirjassa esitetty n. 10 vuoden investointitaulukko ylittää lainvaatiman taloussuunnittelukauden useilla vuosilla.
- Valtuusto hyväksyy vuosittain talousarvion, joka sisältää investointiosan.
- Vuosien 2023-2025 aikana valtuuston hyväksymien talousarvioiden puitteissa on toteutettu päiväkotien investoinnit sekä kunnantalon ja kirjaston peruskorjaus. Uudesta kunnantalosta tullaan luopumaan ja rakennuksen purku sisältyy vuoden 2026 talousarvioon.
 - Vuosien 2023-2025 investoinnit toteutettu kassavaroista ilman vierasta pääomaa tai ylimääräisiä rahoituskustannuksia.
 - Kaikki tilaratkaisuselvityksen pohjalta toteutetut investoinnit ovat kunnan palvelutuotannon kannalta keskeisiä.

Ihastu Iittiin!

Koulukeskusinvestointi

- Suunniteltu koulukeskusinvestointi on jatkoa tilaratkaisuselvityksen pohjalta tehdyille investoinneille
- Koulukeskusinvestointi on mittaluokassaan litin kunnan suurin investointi.
- Kunnan taloudellinen nykytila on mahdollistaa koulumitoituksen mukaisen koulukeskusinvestoinnin toteuttamisen kunnan toimintakyvyn ja taloustilanteen vaarantumatta.
 - Investoinnin toteuttaminen edellyttää vierasta pääomaa käytännössä koko hankkeen suuruudelta. Kunta on viimeksi nostanut vierasta pääomaa ennen koronapandemiaa.
 - Kunnan taloudellinen tilanne mahdollistaa kohtuuhintaisen rahoituksen hankkimisen.
 - Hankittava rahoitus ei nosta kunnan velkaantumista yli kuntien keskimääräisen tason (velkaa/asukas)
- Yläkoulun ja lukion toiminnan jatkuminen edellyttää tilaratkaisuja.
 - Vaihtoehtoiskustannukset ovat taloudellisesti kalliita (parakkiratkaisu n. 1 milj/vuosi, nykyisten tilojen peruskorjaus jättää merkittävän määrän hukkaneliöitä) eivätkä rakenna kunnan elinvoimaa toivottuun suuntaan.

Ihastu Iittiin!

Koulukeskusinvestointi

- Hankkeen investointiohjelman mukainen kustannusarvio on tällä hetkellä 17,6 miljoonaa (olettaen 0,5 milj irtaimistoa).
- Hanke on tarkoitus rakentaa kunnan taseeseen joko leasinghankintana tai talousarviolainalla. Rahoitusmuodolla ei oleellista merkitystä kokonaiskustannukseen, leasing hieman talousarviolainaa kalliimpi. Leasingilla saa kuitenkin käännettyä maksuerien painotuksen takapainotteisemmaksi.
- Koulukeskusinvestointi näkyy kunnan taloudessa n. 1 miljoonaa euroa vuodessa:
 - Poistot n. 600-650 t € ensimmäisenä vuonna, n 550-600 t € viidentenä vuonna riippuen irtaimiston ja katuinfran kustannuksista.
 - Korkokustannus n. 440 t € ensimmäisenä vuonna olettaen 2,5 % koron sis. marginaalin. Viidentenä vuonna n. 350 t € olettaen korkotason säilymisen
 - Käyttötalousmenojen kokonaiskasvua hillitsee tarpeettomista kiinteistöistä luopuminen ja uusien tilojen tehokkuus.
 - Lukion ja yläkoulun purkukustannus on kertaluonteinen.

Ihastu Iittiin!

Poistolaskelma

		1. vuosi	2. vuosi	3. vuosi	4. vuosi	5. vuosi	6. vuosi
Koulurakennus	40v tasa						
16 200 000 €		405 000 €	405 000 €	405 000 €	405 000 €	405 000 €	405 000 €
Kadut, parkkipaikat yms	15 %						
650 000 €		97 500 €	82 875 €	70 444 €	59 877 €	50 896 €	43 261 €
552 500 €							
469 625 €							
399 181 €							
339 304 €							
288 408 €							
Putket	7 %						
100 000 €		7 000 €	6 510 €	6 054 €	5 630 €	5 236 €	4 870 €
93 000 €							
86 490 €							
80 436 €							
74 805 €							
69 569 €							
Kaukolämpö siirto	5v tasa						
135 000 €		27 000 €	27 000 €	27 000 €	27 000 €	27 000 €	
Irtaimisto	5v tasa						
500 000 €		100 000 €	100 000 €	100 000 €	100 000 €	100 000 €	
Yhteensä		636 500 €	621 385 €	608 498 €	597 508 €	588 132 €	453 131 €

Ihastu Iittiin!

Laskennassa käytetyt tiedot ja tietoa painelaskelmasta

Painelaskelma:

- Käsitteellisesti painelaskelma perustuu trendiin ja siihen, että paine saadaan ulos olettaen, että mikään käyttäytymisessä ei muutu.
 - Toiminnan muutokset voidaan huomioida eri skenaarioissa
 - Eri skenaarioissa voidaan tarkastella esim. investointitasoa, korkoja ja sopeuttamiskeinoja
 - **Trendi- tai painelaskelma ei ole ennuste.**
-
- Vuoden 2024–2026 valtionosuudet VM:n uusimpien julkaisemien tietojen mukaisesti, sen jälkeen valtionosuudet lasketaan FCG:n valtionosuusmallilla ja **nykyisellä lainsäädännöllä**, huomioiden sotesta ja TE-uudistuksesta aiheutuvat poikkeukselliset erät. Valtionosuusmalli huomioi väestöpohjan sekä verotulojen muutosten vaikutukset valtionosuuksiin.
 - Verotulot Kuntaliiton uusimman veroennustekehikon mukaisesti ja jatkettu FCG:n veromallilla vuoteen 2030 saakka.
 - Vuoden 2024 toimintakate tilinpäätöstiedon mukaisesti. Vuoden 2025 toimintakate on kunnan raportoiman tilinpäätösennusteen mukainen, jonka jälkeen toimintakate arvioidaan FCG:n omalla laskentamallilla. Laskentamalli huomioi inflaation (KUPHI kuntien peruspalveluiden hintaindeksi), kasvun aiemman trendin sekä ikäryhmien ja asukasluvun muutokset.
 - Investoinnit kunnalta saadun tiedon mukaisesti. Investointien rahoittamiseen on oletettu käytettävän yhteensä 4 M€ rahavaroja vuosien 2027–2028 aikana.
 - Väestöennusteena on käytetty Tilastokeskuksen vuoden 2024 väestöennustetta.
 - Sotekiinteistöjen yhtiöittämisvelvoitteesta ei tule talousvaikutuksia litille.
 - Poistot 2025 TPE:n mukaiset ja siitä eteenpäin laskennallisesti käyttöomaisuuden mukaan laskettuna.
 - Laskelmassa ei huomioida mahdollisia suunnitteluvaiheessa olevia uusiutuvan energian hankkeita eikä datakeskuksia.

Kuntien peruspalveluiden hintaindeksi (VM, kevät 2025)	3,1 %	3,8 %	3,7 %	2,7 %	2,7 %	2,5 %
--	-------	-------	-------	-------	-------	-------

litti	TP 2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Asukasluku	6 444	6 401	6 342	6 295	6 247	6 203	6 161	6 120
Veroprosentti	8,61	8,60	8,60	8,60	8,60	8,60	8,60	8,60
Toimintakate 1000 e	-16 467	-16 898	-18 498	-19 329	-20 199	-20 885	-21 676	-22 415
Toimintakatteen muutos 1000 e	25 509	-431	-1 600	-831	-870	-686	-790	-739
...muutos %:ia	-60,8 %	2,6 %	9,5 %	4,5 %	4,5 %	3,4 %	3,8 %	3,4 %
Tuloverotulo 1000 e	11 023	10 922	10 887	11 392	11 556	11 910	12 233	12 566
Kiinteistövero 1000 e	3 351	3 489	3 603	3 629	3 656	3 683	3 710	3 738
Osuus yhteisöveron tuotosta 1000 e	1 138	890	891	962	1 018	1 069	1 101	1 134
Kaivosmineraalivero 1000 e			0	0	0	0	0	0
Verotulot yhteensä 1000 e	15 513	15 301	15 381	15 983	16 230	16 661	17 044	17 437
...muutos 1000 e	-11 755	-212	80	602	247	431	382	394
...muutos %:ia	-43,1 %	-1,4 %	0,5 %	3,9 %	1,5 %	2,7 %	2,3 %	2,3 %
Valtionosuudet 1000 e	3 999	3 886	4 325	4 180	4 018	4 454	4 694	4 829
...muutos 1000 e	-15 167	-113	439	-145	-162	436	240	135
...muutos %:ia	-79,1 %	-2,8 %	11,3 %	-3,4 %	-3,9 %	10,9 %	5,4 %	2,9 %
Verorahoitus yhteensä 1000 e	19 512	19 187	19 706	20 163	20 248	21 116	21 738	22 267
...muutos 1000 e	-26 922	-325	519	457	85	867	622	529
...muutos %:ia	-58,0 %	-1,7 %	2,7 %	2,3 %	0,4 %	4,3 %	2,9 %	2,4 %
Käyttökate 1000 e	3 045	2 289	1 208	834	49	230	62	-149
Rahoitustuotot ja -kulut 1000 e	292	338	150	151	49	-141	-380	-520
Vuosikate 1000 e	3 337	2 627	1 358	985	98	90	-318	-669
Poistot ja arvonalentumiset 1000 e	2 456	1 772	1 800	1 999	2 046	2 369	2 812	3 174
Satunnaiset tulot ja menot 1000 e	0	-858	5 875	0	0	0	0	0
Yli-/alijäämä 1000 e	950	66	5 483	-1 014	-1 948	-2 279	-3 130	-3 843
Kumulatiivinen jäämä 1000 e	8 165	8 231	13 714	12 701	10 753	8 474	5 344	1 501
Kumulatiivinen jäämä eur/as	1 267	1 286	2 162	2 018	1 721	1 366	867	245
Nettoinvestoinnit 1000 e	1 557	6 275	5 325	2 835	7 760	10 220	9 240	300
Lainakanta 1000 eur	5 314	4 700	2 767	4 592	10 229	18 336	27 870	28 817
Lainakanta eur/as	825	734	436	729	1 637	2 956	4 524	4 709

Painelaskennan tulos
 Toimintakate 2025 on TPE:n mukainen. Toimintakatteen kasvuna on inflaatio-olettama (KUPHI, VM/kevät 2025), reaalisen kustannuskasvun trendi ja ikäryhmien muutosten vaikutus.

Talous on vuonna 2025 ylijäämäinen satunnaisen erän ansiosta – ilman satunnaista erää talous olisi vuonna jo 2025 noin 400 k€ alijäämäinen.

- Vuoden 2025 jälkeen talous on joka vuosi alijäämäinen.
- Vuosikate painuu negatiiviseksi vuonna 2029.
- Taseen jäämä kuitenkin riittää vuosikymmenen loppuun asti.

Investointeja rahoitetaan laskelmassa osin rahavaroilla (4 M€), mutta suurimpiin investointeihin joudutaan ottamaan lainaa.

Taloussuunnittelu

- Painelaskelmat eivät ole kunnan tekemiä talousarvioita, tai ennuste talouden toteumasta suunnitelmakausilla.
 - Kaikki kuluerät ja tuotot ml. verotuotot ja valtionosuudet päivitetään vuosittain talousarviovalmistelussa.
 - Talousarviovalmistelussa tehdään taloudellisen suunnitelman mukana toiminnan suunnitelma sekä investointiosan päivitys.

Ihastu Iittiin!